

Lausuntopyyntö Viron väestörekisteriviranomaisten kanssa neuvotellusta tietojenvaihtosopimuksesta

Johdanto

Digi- ja väestötietovirastolla ja sitä ennen Väestörekisterikeskuksella on vuodesta 2005 lähtien ollut tietojenvaihtosopimus Viron väestörekisteriviranomaisena toimivan sisäministeriön kanssa. Tietojenvaihto koskee Suomessa asuvia Viron kansalaisia ja Virossa asuvia Suomen kansalaisia.

Vuonna 2016 silloinen Väestörekisterikeskus aloitti yhdessä valtiovarainministeriön kanssa neuvottelut Viron sisäministeriön kanssa väestötietoja koskevasta laajemmasta tietojenvaihdosta. Neuvottelujen tuloksena on syntynyt kahden erillisen sopimuksen käsittävä kokonaisuus, joista toinen sopimus on valtiosopimus ja toinen virastojen välinen sopimus.

Valtiovarainministeriö pyysi 8.10.2018 päivätyllä lausuntopyynnöllä lausuntoja valtiosopimuksen luonnoksesta (<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=95a30fdb-3f9f-466f-a01d-af5a6603be81>), jonka jälkeen neuvotteluja on jatkettu lausunnot huomioon ottaen. Valtiovarainministeriö on nyt uudestaan pyytänyt lausuntoja lopullisesta valtiosopimusluonnoksesta ennen sen allekirjoittamista.

Tällä lausuntopyynnöllä Digi- ja väestötietovirasto pyytää kohteliaimmin lausuntoa ja- kelussa mainituilta virastojen välisestä sopimuksesta.

Lausunto pyydetään jättämään Lausuntopalveluun viimeistään 28.8.2020.

Tavoitteet

Sopimuksen tavoitteena on parantaa väestötietojen ajantasaisuutta sekä helpottaa kansalaisten hallinnollista taakkaa, kun kansalaisen ei tarvitsisi ilmoittaa muuttuneista henkilötiedoistaan kansalaisuusvaltioon vaan tiedot siirtyisivät sähköisesti toisesta maasta kansalaisuusvaltion väestörekisteriin.

Keskeiset sopimusmääräykset

Sopimus, josta lausuntoa pyydetään, vastaa pitkälti aiempaa, 2005 solmittua sopimusta. Uuden sopimuksen valtiosääntöoikeudellinen asema on kuitenkin selkeämpi, sillä nyt neuvotellussa valtiosopimuksessa on kohta, jonka mukaan tällainen sopimus voidaan viranomaistasolla solmia. Sopimuksen solmimisen toimivalta perustuu kuitenkin myös Digi- ja väestötietoviraston laissa säädettyyn toimivaltaan luovuttaa väestötietojärjestelmän tietoja (laki väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista 661/2009, 4 luku).

Sopimusta sovellettaisiin voimassa olevan sopimuksen tavoin Viron väestörekisteriin rekisteröityihin Suomen kansalaisiin ja Suomen väestötietojärjestelmään rekisteröityihin Viron kansalaisiin (3 artikla). Käytännössä sopimuksen määräämät henkilötiedot lähetettäisiin henkilön kansalaisuusvaltioon heti, kun henkilö on rekisteröity toisen valtion väestörekisteriin.

Uutta sopimuksessa on ensimmäisen maahanmuuton jälkeen muuttuneiden henkilö-tietojen säännöllinen toimittaminen henkilön kansalaisuusvaltion väestörekisteriviranomaiselle (5 artikla). Sopimusmääräysten mukaan asuinvaltion väestörekisterissä muuttuneet tiedot toimitettaisiin vähintään kerran viikossa, mutta tiheämmästä päivitysrytmistä voidaan sopia erikseen.

Jatkuvien päivitysten ja ensirekisteröintiä koskevan tiedonvaihdon piiriin kuuluvat tiedot olisivat samat. Sopimuksen mukaan vaihdettaisiin henkilön syntymää ja kuolemaa, siviilisäätyä ja parisuhdetta, asumista, alaikäisiä lapsia sekä alaikäisen lapsen vanhempia ja huoltajia koskevia tietoja (4 artikla). Vaihdettavien tietojen laajuutta on tarkennettu sopimuksen liitteessä. Lisäksi sopimuksessa on säännös siitä, että kansallisen lainsäädännön säännöksiä tietojen salassapidosta tai tietoja koskevista luovutusrajoituksista sovelletaan myös sopimuksen mukaisessa tietojenvaihdossa. Tämä tarkoittaa, että esimerkiksi turvakiellon alaisia osoitetietoja ei luovutettaisi.

Lisäksi väestörekisteriviranomaiset voisivat esittää toisilleen tietopyyntöjä sopimuksen soveltamisalaan kuuluvan henkilön tiedoista, jos tämä olisi tarpeen tietojen oikeellisuuden varmistamiseksi (6 artikla).

Tiedonvaihto olisi sähköistä, ja siinä hyödynnetään Suomi.fi-palveluväylää ja Viron vastaavaa X-Roadia. Sopimus jättää vastaanottajaviranomaisen harkintaan, käsitelläänkö saatuja tietoja manuaalisesti ennen rekisteriin viemistä, vai viedäänkö tiedot sellaisinaan rekisteriin. Digi- ja väestötietovirastossa ei ole vielä tehty periaatepäätöstä käsittelytavasta, mutta suora rekisteröinti väestötietojärjestelmään lienee mahdollinen, jos tietojen oikeellisuudesta voidaan varmistua teknisin tarkistuksin.

Lisätiedot

Lisätietoja sopimuksesta antavat neuvontalakimies Torbjörn Sandell (p. 0295 535 299, torbjorn.sandell@dvv.fi, lomalla 13.7.–5.8.) ja ylijohtaja Timo Salovaara (p. 0295 535 303, timo.salovaara@dvv.fi).

Ylijohtaja Timo Salovaara

Neuvontalakimies Torbjörn Sandell

- Liitteet
1. Sopimusluonnos suomeksi
  2. Sopimusluonnos ruotsiksi
  3. Sopimusluonnos englanniksi
  4. Vuoden 2005 sopimus

Rekisteripalvelut / Sandell Torbjörn (DVV)

10.7.2020

Jakelu

- Ulkoministeriö
- Oikeusministeriö
- Sisäministeriö
- Puolustusministeriö
- Valtiovarainministeriö
- Opetus- ja kulttuuriministeriö
- Maa- ja metsätalousministeriö
- Liikenne- ja viestintäministeriö
- Työ- ja elinkeinoministeriö
- Sosiaali- ja terveysministeriö
- Ympäristöministeriö
- Valtiovarainministeriö
- Tietosuojavaltuutetun toimisto
- Kuntaliitto
- Ahvenanmaan valtionvirasto
- Verohallinto
- Maahanmuuttovirasto
- Kansaneläkelaitos
- Eläketurvakeskus
- Tilastokeskus
- Terveysten ja hyvinvoinnin laitos
- Ammattiliitto Pro
- Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO
- Suomen Lakimiesliitto
- Suomen Henkikirjoittajayhdistys ry
- Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL
- ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus
- Poliisihallitus
- Oikeusrekisterikeskus
- Eduskunnan oikeusasiamies
- Tuglas-seura ry
- Suomen Viro-yhdistysten liitto (SYVL)